

Undervisningsforløb: Lokalhistoriske kildepakker - Vesterbro

Kildemateriale: Klage til Boligkommissionen, 1942

I 1942 klager enkefru Betty Ottosen til Boligkommissionen over sin lille, mørke og fugtige lejlighed i Saxogade 55b, stuen. Bettys mand døde af tuberkulose, så hun er alene med fem børn. Flere af børnene har lungeproblemer, og derfor er den fugtige lejlighed meget usund for dem.

Sagen stammer fra Boligkommissionens arkiv > Alm. Administration > Journalsager henlagte og nedrevne og kan findes/bestilles her: [STARBAS.net](https://starbas.net/) | [Bestillingsenhed](#)

Kilden indeholder:

1. Bettys håndskrevne brev til Boligkommissionen
2. Bettys brev i transskriberet version
3. Boligkommissionens rapport fra deres inspektion af Bettys lejlighed
4. Plantegning over lejligheden
5. Skrivelse fra Københavns Boligtilsyn 13/3-42
6. Bettys andet håndskrevne brev til Boligkommissionen 17/6-42
7. Skrivelse til Københavns Kommunes beboelsesejendomme 24/6-42
8. Skrivelser fra borgmesteren 15/7 og 21/7-42
9. Afslutning på sagen

B. T. Journ. Nr. 610 19 42.

Vedr.:

Saxogade 55 B.

LRS. Paul Hede

Magn. doro 19.

dt m. Frist

13/4 - 47

$\frac{24}{6} - \frac{1}{2}$	Aufstellung bei H. H. B. E.
$\frac{29}{7} - \frac{1}{2}$	Uebertragung.

Tuberkolase. og jeg har mistet en lille Dreng
af det, saa skulde disse Børn gerne være
i Sol og frisk Luft, men det er umulig
at komme ind nogen Steder. hvor der
ellers Reklameres for Børnerige Familier
jeg har søgt Almindelig Boligbyggen i
Vestervoldgade N-8 med Tilskud fra Kommunen
men der skal man kunde betale et par
Maaneder plus Tilskud 4a 500 Kr det er mig
umulig og derfor Bor jeg stadig her. Den
Tilsynsførende Dame fra Børnveest som
tilser min 2 smaa ^{da} jeg faar Enkelbørnspenge
til dem, vil anbefale mig til en anden
Lighed, men hvordan jeg skulde kunde
faa en ved jeg ikke derfor henvender jeg mig
til Dem, for at bede Dem hjælpe mig da
jeg mener at dette er meget forkasteligt
med saa lille et Værelse til 6 Mennesker
hvoraf vi fire er Voksne, jeg har en Pension
fraa D. L. B. 115 Kr Aldrig, Enkelbørnspenge
177 hvert Kvartal, de 3 Børn arbejder
og betaler for Kost og Logi men her ligger vi
2 og to sammen og er ikke saa rask for de
store jeg selv er ikke saa rask da jeg har
Galdesten

Venligst
Betty Ottosen
Laxogade 53 B. H.

I. III J. ¹³⁷³
1942

Kr. T. III ¹⁰⁹⁷
1942.

D. 26 - 2-42.

A f s k r i f t.

Til Sundheds Politiet.

Jeg er Enke har fem Børn og beboer en lille et Værelses Lejlighed med Alkove, Stuen maaler 3 x 390 Alkoven 2 x 107 hvor der staar en Etage Seng som er umulig at komme til at rede, i denne Lejlighed hvor vi er 6 Mennesker paa 3 Aar 5 - 14 - 15 - 18 og jeg selv, er ydre Vægen i Alkoven saa fugtig at Vandet visse Dage løber ned af Vægen og jeg har faaet Sengetojjet ødelagt. Vægen i Køkken er drivvaad saa Brød og en lille Komode jeg har der som er Tøj i ligesom en Tynde med Tøj er drivvaad og fyldt med Mug, den lille Stue som maaler 3 Meter i bredden og 390 lang er vi seks Mennesker baade Dag og Nat, jeg har i Vinter brugt 3 og 4 Spande Koks om Dagen og her er aldrig Varme, denne Lejlighed har jeg fordi jeg maatte tage den da jeg ellers Boede paa Sandhusvej en Lejlighed med Centralvarme til 105 Kr. Mdl., det var mig for meget og da det har været mig umulig at faa en Lejlighed til 45 Kr., Mål hvor jeg maa have Børn og hvor der var lidt Sol, da jeg er tvungen til Kontrol paa Centralstationen da min Mand var meget syg af Lunge Tuberkulose og jeg har mistet en lille Dreng af det, saa skulde disse Børn gerne være i Sol og frisk Luft, men det er umulig at komme ind nogen Steder. hvor der ellers Reklameres for Børnerige Familier jeg har søgt Almindelig Boligbyggeri i Vestervoldgade N=8 med Tilskud fra Kommunen men der skal man kunde betale et par Maaneder plus Inskud 4 a 500 Kr det er mig umulig og derfor Bor jeg stadig her. Den Tilsynsførende Dame fra Børneværet som tilser min 2 smaa da jeg faar Enkebørnspenge til dem, vil anbefale mig til en anden Lejlighed, men hvordan jeg skulde kunde faa en ved jeg ikke derfor henvender jeg mig til Dem, for at bede Dem hjælpe mig da jeg mener at dette er meget forkasteligt med saa lille et Værelse til 6 Mennesker hvoraf vi firer er Voksne, jeg har en Pension fraa D.S.B. 115 Kr. Mdlig, Enkebørnspenge 177 hvert Kvartal, de tre Børn Arbejder og betaler for Kost og Logi men her ligger vi 2 og to sammen og er ikke saa rart for de storer jeg selv er ikke saa rask da jeg har Galdesten.

L.-Nr.

J.-Nr.

KØBENHAVNS POLITI

HOVEDSTATIONEN S

3'Afdeling.

D. P. E.:

R. R.:

K. B. T. Jn. 6/10 1942

Kr: T. III 19

Bedes anført i Svarskrivelser.

Rapport

Man **dagen den** 2'Marts **1942.**

Vedr.en formentlig fugtig og overbefolket Lejlighed i Ejendommen Saxogade Nr.55-B-Stuen th.

I Anledning af hoslagte Skrivelse af 26/2-1942 fra Enkefru Betty Ottosen, Saxogade Nr.55-B-Stuen th., der dels klager over, at den af hende beboede Lejlighed er fugtig og dels over, at Lejligheden er for lille efter Beboerantallet, idet hun har 5 Børn i Hjemmet, har undertegnede Lørdag den 28/2-42 indfundet mig hos Brevskriverinden, men hun blev ikke truffet hjemme.

Hendes 18 aarige Datter viste mig Lejligheden. Denne var ret propert holdt, og med Hensyn til Vedligeholdelsen fandtes heller intet at bemærke.

Efter Skrivelsen skulde Væggen i Alkoven være ret fugtig, men denne Væg, der er Skille væg mod Køkkenet, og som er oliemalet i fuld Højde, fandtes ved mit Besøg ikke at være fugtig, i hvert Fald kunde dette ikke føles, idet den omtalte Væg føltes at være helt tør.

Ifølge Skrivelsen skal der ogsaa være fugtigt i Køkkenet. Dette er ikke ret stort, og den ene Væg er Gavlvæg. Væggene her er oliemalede i ca. 1,20 m Højde, Overvægge og Loft er hvidtede. Gavlvæggen føltes noget klam, men særlig Fugtighed sporedes ikke. Naar der i Skrivelsen anføres, at Tøj i en lille Kommode i Køkkenet, og en Tønde med Tøj, der ogsaa henstaar der, er drivvaadt og muggent, er dette heller ikke rigtigt, idet der heller ikke i Tøjet og de andre Effekter i Kommoden sporedes nogen særlig Fugtighed udover, at det var lidt klamt at føle paa.

Tilstilles Københavns Boligkommission
III' Politinspektoratet den 7. 11. 1942

[Signature]

295 Malt. Væp.

Lejligheden bestaar som nævnt kun af 1 Værelse med en lille Alkove, hvori er indbygget Vandklosetrum, samt et lille Køkken. Der er ikke Korridor.

Værelse og Alkove maaler efter undertegnedes Opmaaling paa Stedet tilsammen 46,66 m³ og Køkkenet maaler 11,0 m³, ialt 57,66 m³.

Familien, der bebor Lejligheden bestaar som anført af ^{sidst nævntes 72 m³} 6 Personer, nemlig Moder og 5 Børn, der henholdsvis er 3 - 5 - 14 - 15 og 18 Aar gamle.

Af Sengesteder findes i Værelset en ret bred Divan, hvor Moderen og den 5 aarige Datter sover. I Alkoven er opstillet en Seng i 2 Etager. I den øverste sover om Natten de 2 ældste Søstre, der er 14 og 18 Aar gamle, og i den underste Etage sover den 15 aarige Søn sammen med sin 3 aarige Broder.

Som anført i Skrivelsen er eller har der været Tuberkulose i Familien, og den voksne Datter forklarede, at hendes Fader er død af denne Sygdom den 28/2-1940. Desuden er en mindre Broder ogsaa død af samme Sygdom. De 2 mindste Børn, Jytte Grethe Gerda, f.d. 7/9-1936, og Jørgen Rolf Ildskov, f.d. 4/12-38, møder fremdeles til Undersøgelse paa Centralstationen til Tuberkulosebekæmpelse i Tietgensgade.

Comprt. udtalte, at hendes Moder, der har boet i Lejligheden i det sidste ca. halve Aar, endnu ikke har underskrevet nogen Lejekontrakt, og hun vidste ikke, hvornaar Lejligheden lovligt kan opsiges til Fraflytning.

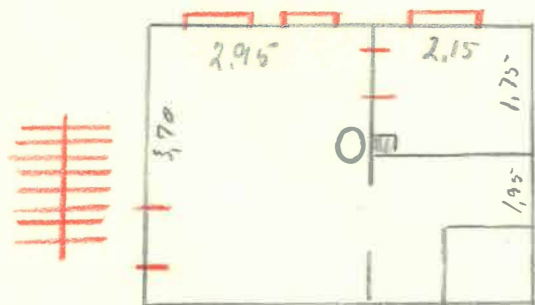
Malermester, Vicevært Ehlers, Saxogade Nr. 51-2' Sal th., forklarede, at det er rigtigt, at Fru Ottosen har været Lejer af den paagældende Stuelejlighed i det sidste ca. halve Aar, og at der ikke er underskrevet nogen Lejekontrakt. Lejligheden kan normalt opsiges til Fraflytning med 1 Maanedes Varsel, men da Lejlighederne er lette at udleje, tager Comprt. det ikke saa højtideligt med Opsigelsesfrist. Han udtalte, at da Fru Ottosen lejede Lejligheden opgav hun at have 2 Børn, men efter Indflytningen viste det sig, at der var 5 Børn hos hende.

Den paagældende Ejendom, Saxogade 51, 53 og 55, administreres af Landsretssagfører Poul Hede, Amagertorv Nr. 19, Telefon C. 4452.

Hilmer Larsen
Hilmer Larsen,
Opdbt.

Saxogaard 55 B. st.

H = 2,54 m.

I	10,92 m ²	-	27,73 m ³
Altan	4,30	-	10,92 -
K.	3,76	-	9,55 -
<u>Total.</u>	<u>18,98 m²</u>	-	<u>48,20 m³</u>

6 Personer.

Sen 13/3-42.

K. N.

København, den 13/3 1942.

Saxo

{ Gade

{ ~~Sti~~

Hus Nr. 55 B

Matr. Nr. 295

Kvarter: Udb. Vester

~~Fig.~~ LRS. Poul Hede,
(Adm.)

Amagertorv 19, K.

Stuen, th. mod Gaarden, Ottosen.

Boligen bestaar af 1 Værelse med Alkove og Køkken,
og den beboes af en Mor med 5 Børn. Huslejen er 45,-
Kr. pr. Md.

I Køkken er der ant. [✓] Grundfugt i Gavlvæg og Ydervæg
da Mørtel under Oliemalingen var fugtig. Der samme
var Tilfældet i Gavlvæggen i Alkoven.

✓ Døren fra Køkken til Stue var noget utæt.

Boligen er overbefolket, da der kun er 48,20 m³ og
der kræves 72,0 m³.

Kay Nielsen

4/342 Ke Bolyhorn
Hansens Byd

Hr. Bland

J III J 1373
1042

København d/17-6-42

Til Sundhedspolitik

Da jeg engang før har henvendt mig
til Dem angaaende min Lejlighed, og
Lagen er gaaet til Boligtilsynet som har
været her og opmaalt Lejligheden og der
gik lang Tid uden at jeg hørte noget, saa
en Dag kom der en Herre igen fra Boligtilsynet
og sagde at det var umuligt at kunde Bo her
og at jeg maatte gaa meget i Luften med
de to smaa og at der skulde blive stat
paa paa. men nu er der gaaet et par
Maaneder igen og da her er saa fugtig
at vi om Natter ligger som i Vandseng
da Sengtojlet er fugtigt om Morgen er Tojlet
fugtigt vi tager paa og de smaa er meget
forkølet og harer Luften herinde er farlig
naar man kommer udefra er det skæmmelig
til at udholde, det er fordi der ikke
bliver Varmet op, men Kakkelpot har
jeg maatte sætte i Kælderen for at faa
lidt mere Stads, jeg har selv søgt paa
at faa en Lejlighed men naar de hører
hvormange vi er kan jeg ingen faa
og man kan jo ikke jage sine Børn paa
Gaden. de skulde jo have lov at være.

i Hjemmet og tilmed naar de har
Arbejde og Betaler. Jeg skriver igen
til Dem for at bede Dem være Venlig
at hjælpe mig da dette jo er uholdeligt
og meget skadeligt for Børnene
og 6 Mennesker i en lille Værelse med
Alkove kan de da nok se en for lille
og saa Løften, og alt mit Tøj bliver
ødelagt og hvordan faar man nog
igen naar det er ødelagt, vil de
ikke nok sætte pres paa saa jeg
kan faa en til den 1-7.

Venligt
B. Olsen
Lærogade 55 B II
2

Tilstilles Helms. Rådg. kommission under Revisionen
til den herfra den 4. Marts d. d. fremsendte Sag.

19. Juni 1942

KØBENHAVNS POLITI
III POLITIINSPEKTORAT
Afdeling A. - Sundhedspolitiet
„Vesterport” - Gl. Kongevej 1 D. 3

W. Hansen
Salikinspektør

24/6

42-

I Anledning af Henvendelse fra Beboeren, Enkefru Betty Ottosen, Saxogade 55 B, St. th., er der herfra foretaget Undersøgelse af Forholdene, ved hvilken det konstateredes, at Lejligheden, der bestaar af 1 Værelse og Køkken med et samlet Rumfang af 49 m², beboes af en Mor med 5 Børn i Alderen 3 - 5 - 14 - 15 - 18 Aar. Der er saaledes en storm Overbefolkning til Stede, idet Lov af 31/5 1939 om Boligtilsyn og Saneering § 3 til dette Antal kræves mindst 72 m³. En saadan Grad af Overbefolkning maa skønnes at være skadelig for Beboernes navnlig Børnenes - Sundhed, hvorfor det henstilles til den nævnte Afdeling at anvise Familien en bedre Lejlighed i en af Kommunens Ejendomme.

En Afskrift af den indsendte Klage vedlægges.

H. H. H. H.

Til Københavns Kommunes Beboelsesejendomme,

At nøjes med d. 24. Juni
at skrive til Kommisjonen
Beboelseejendommen om
at søge at finde en passende
Lejlighed til Familien er
dog for lidt.

J. L. H. Hansen.

15-7-42

Til Politisynet!
Saxogade 55.
Jeg beder om en For-
klaring paa, hvorfor der
efters en Klage af 26. Februar,
en Rapport af 2. Marts og et
Eftersyn af 13. Marts 1842,
skönt det heraf fremgaaer,
at der forefindes mangler,
der maa kunne kræves af-
hjælper, intet er foretaget,
for der paa ny foreligger en
Klage af 17. Juni.

der er Grundlag for et Forbud efter Højesterets-
saemus § 3, men da Familien ikke vil paa tvivlsfuld-
deling, hvilket antagelig bliver Resultatet, hvis Høj-
kommisjonen kræver Familien flyttet. her paa vagret
mig ved at udstille et Forbud og foretrækker at anbe-
fale den til Kabinets Kommissars Betragtning.
Der kan ikke foretages Reparationer i Løghole. Saaledes
Beboerne er der.

21 Juli 1942

Dr. Larsen.

Laxoged 55.

Københavns
Boligkommissions
Overingeniør

Auz. Saxogd. 55 B.

Familien har faaet høflighed -
auditeret.

Løsen huklages.

28/7-42

~~hævedes~~

Bemærket. 28.7.42.

Julius Hansen.